

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ДРУГЕ ГАРАНТНЕ ШЕМЕ КАО МЕРА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ПРИВРЕДИ УСЛЕД ПРОДУЖЕНОГ НЕГАТИВНОГ УТИЦАЈА ПАНДЕМИЈЕ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2

Члан 1.

У Закону о утврђивању друге гарантне шеме као мера додатне подршке привреди услед продуженог негативног утицаја пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, број 40/21), у члану 2. тачка 7) речи: „број 153/20” замењују се речима: „бр. 153/20 и 40/21”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Изузетно, кориснику кредита који спада у предузетнике, микро, мала и средња предузећа која послују у секторима путничког транспорта, угоститељства, туристичких агенција и хотелијерства у градовима, може бити одобрен кредит обезбеђен гаранцијом, у складу са овим законом, и када је укупан износ кредита који је одобрен на основу Закона о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 и кредита одобреног на основу овог закона већи од износа, односно прагова прописаних у ставу 1. ове тачке, ако су испуњени следећи услови:

- корисник кредита је превремено и у целости измирио обавезе по кредиту обезбеђеном гаранцијом у складу са Законом о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 и

- максимални износ кредита обезбеђеног гаранцијом у складу са овим законом је износ који је једнак мањем од два износа утврђених у ставу 1. ове тачке;”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 7. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду ситуацију која се наставила и у 2021. години у Републици Србији, тј. продужено негативно дејство пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, а како би се омогућило ублажавање економских и финансијских последица, неопходно је предузети додатне мере подршке привреди, са циљем повећања ликвидности привредних субјеката.

Разлози за доношење измене и допуне Закона о утврђивању друге гарантне шеме као мера додатне подршке привреди услед продуженог негативног утицаја пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (у даљем тексту: Закон) којим се даље разрађује гарантна шема као мера додатне подршке привреди, има за превасходни и приоритетни циљ да допринесе ублажавању економских и финансијских последица по привреду Републике Србије насталих услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Пратећи нужност потребе обједињеног и системског реаговања, како би се очувао самоодржив и несметан рад привредних субјеката Републике Србије, чија је делатност обустављена или битно отежана, након широког и свеобухватног анализирања у пуној координацији са свим релевантним чиниоцима и субјектима привреде Републике Србије, с једне стране и банкарским сектором, с друге стране, констатована је нужна потреба да Република Србија преузме обавезу да, као гарант, измири потраживања банака настала по основу одобрених кредита за финансирање ликвидности и обртних средстава за кредитирање привреде с циљем ублажавања негативних економских и финансијских последица пандемије COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2, у пуној транспарентној, контролисаној, активној и условљеној партиципацији банака које су извор финансирања кроз кредитирање привредних субјеката Републике Србије, и уз пуни контролни и надзорни механизам Народне банке Србије у спровођењу ове мере.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. овог закона, у члану 2. тачка 7) речи „број 153/20” замењују се речима „бр. 153/20 и 40/21”, из разлога што су у међувремену усвојене измене Закона о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Такође, у члану 2. тачка 7) додаје се став 2. којим је предвиђен изузетак да кориснику кредита који спада у предузетнике, микро, мала и средња предузећа која послују у секторима путничког транспорта, угоститељства, туристичких агенција и хотелијерства у градовима, може бити одобрен кредит обезбеђен гаранцијом, у складу са овим законом, и када је укупан износ кредита

који је одобрен на основу Закона о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 и кредита одобреног на основу овог закона већи од износа, односно прописаних прагова и ако су испуњени услови да је корисник превремено и у целости измирио обавезе по кредиту обезбеђеном гаранцијом у складу са Законом о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, као и да је максимални износ кредита обезбеђеног гаранцијом износ који је једнак мањем од два износа утврђених у ставу 1. тачке 7).

Чланом 2. овог закона одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За реализацију овог закона биће обезбеђена у буџету Републике Србије за одговарајућу фискалну годину средства неопходна за извршавање обавеза преузетих по основу овог закона.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

- 1) *банка* – има значење утврђено у закону којим се уређују банке;
- 2) *кредит* – кредит одобрен кориснику од стране банке, у складу са уговором закљученим између банке и корисника кредита, који се обезбеђује гаранцијом у складу са условима прописаним чланом 3. овог закона;
- 3) *кредит за рефинансирање* – је кредит који банка одобрава дужнику ради измирења дела или целог износа обавезе коју дужник има према истој банци по кредитима за ликвидност и обртна средства, као и инвестиционим кредитима, који се обезбеђује гаранцијом у складу са условима прописаним чланом 3. овог закона.
- 4) *намена кредита* који се обезбеђује гаранцијом у складу са овим законом јесте:
  - финансирање ликвидности и обртних средстава;
  - рефинансирање постојећих кредита за ликвидност и обртна средства, као и инвестиционих кредита.
- 5) *рок кредита* - је период одређен уговором о кредиту закљученим између банке и корисника, а који не може бити дужи од 60 месеци од дана пуштања кредита у течај, укључујући и грејс период у трајању од 18 до 24 месеци, осим у случају примене мораторијума и/или других олакшица уведених прописима Народне банке Србије ради ублажавања последица пандемије COVID-19 у циљу стабилности финансијског система, када се рок отплате кредита продужава за период који је утврђен у складу са тим прописима;
- 6) *дан пуштања кредита у течај* - је најкасније 30 дана од дана одобрења кредита, а најкасније до 31. јула 2022. године;
- 7) *максимални износ кредита* је износ који је једнак мањем од два износа:
  - 30% пословних прихода корисника кредита из 2019. године према званичним финансијским извештајима које је корисник кредита доставио Агенцији за привредне регистре за ту годину или
  - износ од 3.000.000 евра (словима: тримилиона евра и 00/100) - за кредите одобрене у еврима, односно износу једнаком динарској противвредности

износа од 3.000.000 евра израчунатог на основу званичног средњег курса динара према еврџ који утврђује Народна банка Србије важећем на дан закључења уговора о кредиту - за кредите одобрене у динарима, при чему укупан износ кредита који је одобрен на основу Закона о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, брџ 153/20 БР. 153/20 И 40/21) и кредита одобреног на основу овог закона не може бити већи од износа, односно прагова прописаних у алинеји један и алинеји два ове тачке;

ИЗУЗЕТНО, КОРИСНИКУ КРЕДИТА КОЈИ СПАДА У ПРЕДУЗЕТНИКЕ, МИКРО, МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА КОЈА ПОСЛУЈУ У СЕКТОРИМА ПУТНИЧКОГ ТРАНСПОРТА, УГОСТИТЕЉСТВА, ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА И ХОТЕЛИЈЕРСТВА У ГРАДОВИМА, МОЖЕ БИТИ ОДОБРЕН КРЕДИТ ОБЕЗБЕЂЕН ГАРАНЦИЈОМ, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, И КАДА ЈЕ УКУПАН ИЗНОС КРЕДИТА КОЈИ ЈЕ ОДОБРЕН НА ОСНОВУ ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ГАРАНТНЕ ШЕМЕ КАО МЕРА ПОДРШКЕ ПРИВРЕДИ ЗА УБЛАЖАВАЊЕ ПОСЛЕДИЦА ПАНДЕМИЈЕ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2 И КРЕДИТА ОДОБРНОГ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА ВЕЋИ ОД ИЗНОСА, ОДНОСНО ПРАГОВА ПРОПИСАНИХ У СТАВУ 1. ОВЕ ТАЧКЕ, АКО СУ ИСПУЊЕНИ СЛЕДЕЋИ УСЛОВИ:

- КОРИСНИК КРЕДИТА ЈЕ ПРЕВРЕМЕНО И У ЦЕЛОСТИ ИЗМИРИО ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТУ ОБЕЗБЕЂЕНОМ ГАРАНЦИЈОМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О УТВРЂИВАЊУ ГАРАНТНЕ ШЕМЕ КАО МЕРА ПОДРШКЕ ПРИВРЕДИ ЗА УБЛАЖАВАЊЕ ПОСЛЕДИЦА ПАНДЕМИЈЕ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-COV-2 И
- МАКСИМАЛНИ ИЗНОС КРЕДИТА ОБЕЗБЕЂЕНОГ ГАРАНЦИЈОМ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ЈЕ ИЗНОС КОЈИ ЈЕ ЈЕДНАК МАЊЕМ ОД ДВА ИЗНОСА УТВРЂЕНИХ У СТАВУ 1. ОВЕ ТАЧКЕ;

8) *валута кредита* - је динар (RSD) или евро (EUR);

9) *гарантна шема* - представља меру подршке привреди путем портфолио гаранција за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 у поступку и на начин дефинисан овим законом;

10) *гаранција* - је портфолио, односно скуп појединачних гаранција Републике Србије, која је безусловна, платива на први позив и издата у корист банака као обезбеђење портфолија банака по кредитима корисника;

11) *осигурани портфолио* - означава у било ком релевантном тренутку укупан уговорени износ главнице кредита покривен гаранцијом Републике Србије, с тим да осигурани портфолио не може ни под којим околностима прекорачити максимални износ гаранције Републике Србије;

12) *појединачна гаранција* - је гаранција која се издаје по портфолију сваке појединачне банке издата по осигураном портфолију сваке појединачне банке.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Одређење проблема које је потребно решити

Ликвидност најугроженијих привредних субјеката као што су предузетник, или микро, мало и средње привредно друштво у складу са законом којим се уређује рачуноводство са падом пословних прихода већим од 20% у 2020. години у односу на 2019. годину, и даље је угрожена имајући у виду негативне економске и финансијске последице настале услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 у Србији, региону и свету. Имајући у виду неизвесност и локалне и глобалне економске и финансијске изазове, неопходан је наставак предузетих мера подршке привреди које имају за циљ повећање ликвидности привредних субјеката.

Циљеви који се постижу његовим доношењем

Република Србија преузима обавезу да, као гарант, измири потраживања банака настала по основу одобрених кредита од стране банака за финансирање ликвидности и обртних средстава за кредитирање привреде с циљем ублажавања негативних економских и финансијских последица пандемије COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2, у пуној транспарентној, контролисаној, активној и условљеној партиципацији банака које су извор финансирања кроз кредитирање привредних субјеката Републике Србије, и уз пуни контролни и надзорни механизам Народне банке Србије у спровођењу ове мере. На овај начин, омогућава се несметано кредитирање најугроженијег сегмента домаће привреде чија је ликвидност најзначајније угрожена последицама пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Зашто је доношење акта најбоље за решавање проблема?

Доношење овог закона којим је озакоњено конституисање гарантне шеме која, као мере подршке привреди, има за превасходни и приоритетни циљ ублажавања економских и финансијских последица по привреду Републике Србије насталих услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

На кога и како ће утицати предложена решења?

Повећање ликвидности привредних субјеката кроз механизам гарантовања Републике Србије за кредите које банке одобравају привредним субјектима за финансирање ликвидности и обртних средстава, јесте мера која у себи сублимира изузетно важан и нужан механизам ефеката за сва лица са седиштем у Републици Србији укључујући и пољопривредна газдинства, која су регистрована у Агенцији за привредне регистре Републике Србије и класификована као предузетник, или микро, мало и средње привредно друштво у складу са законом којим се уређује рачуноводство, као и друга лице која нису регистрована у Агенцији за привредне регистре, а имају званично објављене финансијске извештаје и класификована су као предузетник, или микро, мало и средње предузеће у складу са законом којим се уређује рачуноводство, а чија је ликвидност предуслов функционисања привреде Републике Србије.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди посебно малим и средњим предузећима?

Примена закона неће изазвати трошкове грађанима и привреди, штавише, његовом применом се као што је наведено олакшава приступа средствима малим и средњим предузећима и смањује цена задуживања код комерцијалних банака.

Да ли позитивне последице доношења Закона оправдавају трошкове његове примене?

Имајући у виду да се механизам гарантовања Републике Србије за кредите које банке одобравају привредим субјектима за финансирање ликвидности и обртних средстава већ показало као изузетно ефикасан механизам за покретање кредитне активности, очување ликвидности предузећа, позитивне последице оправдавају трошкове његове примене.

Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Очувањем домаће ликвидности домаће привреде, непосредно се штите и ланци вредности, омогућава несметан проток домаћег капитала и спречава криза солвентности која прати кризу ликвидности. У складу са наведеним, умањује се и негативни ефекат на услове за стварање нових привредних субјеката и тржишну конкуренције који су изазвани економским и финансијским последицама насталим услед пандемије COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

Пратећи нужност потребе обједињеног и системског реаговања како би се очувао самоодржив и несметан рад привредних субјеката Републике Србије чија је делатност обустављена или битно отежана, након широког и свеобухватног анализирања у пуној координацији са свим релевантним чиниоцима и субјектима привреде Републике Србије, с једне стране и банкарским сектором, с друге стране, констатована је нужна потреба да Република Србија преузме обавезу да, као гарант, измири потраживања банака настала по основу одобрених кредита од стране банака за финансирање ликвидности и обртних средстава за кредитирање привреде с циљем ублажавања негативних економских и финансијских последица пандемије COVID 19 изазване вирусом SARS-CoV-2, у пуној транспарентној, контролисаној, активној и условљеној партиципацији банака које су извор финансирања кроз кредитирање привредних субјеката Републике Србије, и уз пуни контролни и надзорни механизам Народне банке Србије у спровођењу ове мере.

Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава?

Контрола реализације конституисана је превасходно кроз режим извештавања, те је утврђена обавеза банке да извештава Министарство финансија и Народну банку Србије о реализацији гарантне шеме. Уз наведено, а с обзиром на обим и потребу свеобухватног, благовременог и континуираног праћења које захтева проширење капацитета у свим сегментима тог поступања расположивог кадровског капацитета утврђено је да ће Министарство финансија контролу вршити уз стручно-техничку подршку Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице која располаже адекватним стручним и техничким капацитетима неопходним за ову намену.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА
СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -
ВЛАДА

Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ДРУГЕ
ГАРАНТНЕ ШЕМЕ КАО МЕРА ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ПРИВРЕДИ УСЛЕД
ПРОДУЖЕНОГ НЕГАТИВНОГ УТИЦАЈА ПАНДЕМИЈЕ БОЛЕСТИ COVID-19
ИЗАЗВАНЕ ВИРУСОМ SARS-CoV-2

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и
придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са
једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број
83/08 - у даљем тексту: Споразум):

НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које
произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске
уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене
усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености
са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са
прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју
регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права
Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је
образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу
усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и
уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора
права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког
захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом
одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана
4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

НЕ ПОСТОЈЕ ПРОПИСИ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ
УСКЛАЂЕНОСТ

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

НИСУ, С ОБЗИРОМ НА ТО ДА НЕ ПОСТОЈЕ ПРОПИСИ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕВРОПСКОМ КОМИСИЈОМ.